

Broj: 11-02-1452-1/20
Datum: 10.02.2020. godine

Kurirom

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
-Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije BiH-

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14.02.2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
08/4-04-1	-	435	20

Trg-Bosne i Hercegovine br. 1

SARAJEVO

PREDMET: Godišnji izvještaj o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2019. godini, dostavlja se.-

Shodno obavezama iz čl. 76. Zakona o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH" br. 54/05 i 12/09), u prilogu vam dostavljamo Izvještaj Ministarstva sigurnosti – Sektor za zaštitu tajnih podataka – Državni sigurnosni organ, o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2019. godini, na upoznavanje i razmatranje.

S poštovanjem,

PRILOG: Kao u tekstu (5 listova).-

Dostavljeno:

- 1x naslovu;
- 1x a/a.

Broj: 11-04-B-1452/20
Datum: 31.12.2019. godine

IZVJEŠTAJ O OPERATIVNOM I TEHNIČKOM NADZORU U OBLASTI ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA U 2019. GODINI

Sektor za zaštitu tajnih podataka Ministarstva sigurnosti BiH (Državni sigurnosni organ - DSO) je, u skladu sa članom 75. i članom 76. Zakona o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH" broj: 54/05 i 12/09), u 2019. godini provodio aktivnosti operativnog i tehničkog nadzora u oblasti zaštite tajnih podataka u institucijama na svim nivoima državne organizacije u Bosni i Hercegovini.

Aktivnosti operativnog i tehničkog nadzora u 2019. godini su imale za cilj provjeru ispunjenosti propisanih uslova za prijem, obradu i čuvanje tajnih podataka (proces akreditacije i certifikacije sigurnosnih područja), te iniciranje provođenja mjera i aktivnosti zaštite tajnih podataka, kao i davanje potrebnih stručnih savjeta i instrukcija (instruktivni nadzor) na ispunjenju organizacionih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka koje su propisane odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka, podzakonskim aktima donesenim na osnovu tog Zakona, te NATO direktivama i Odlukama EU koje tretiraju ovu oblast, a shodno zaključenim sporazumima sa navedenim međunarodnim organizacijama.

Osim toga, nadzorne aktivnosti u 2019. godini su uključivale i prikupljanje potrebnih informacija od institucija koje su u saradnji sa DSO-om u procesu implementacije Zakona o zaštiti tajnih podataka i propisa donesenih na osnovu tog Zakona, odnosno od institucija koje su u procesu uspostave i opremanja potrebnom sigurnosno-tehničkom opremom sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka.

I - NADZOR NAD SIGURNOSNIM PROVJERAMA, ORGANIZACIJSKIM, FIZIČKIM I TEHNIČKIM ODLUKAMA ZA ZAŠTITU TAJNIH PODATAKA (PERSONALNA, DOKUMENTACIONA I FIZIČKA SIGURNOST)

Nadzorne aktivnosti DSO-a su u 2019. godini bile usmjerene na potvrđivanje ispunjavanja propisanih uslova za obradu tajnih podataka od strane pojedinih institucija, ali i na provođenju nadzora nad postojanjem procedura sigurnosnih provjera, te organizacijskih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka u sigurnosnim i policijskim agencijama u BiH, kao „fokusnim tačkama“ interesovanja DSO-a, te drugim institucijama u Bosni i Hercegovini koje će imati pristup tajnim podacima.

Rezultati navedenih nadzornih aktivnosti u 2019. godini su slijedeći:

- Aktivnosti na certificiranju sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka u BiH:
 1. Granična policija Bosne i Hercegovine - kontrolna tačka u zgradi u sjedištu - certificirano za tajne podatke BiH do i uključujući stepen tajnosti „POVJERLJIVO“

2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (MVTEO BiH) - nisu ispunjeni uslovi za certificikaciju sigurnosnog područja za rukovanje tajnim podacima Bosne i Hercegovine do i uključujući stepen tajnosti „VRLO TAJNO“;
 3. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona 10 – Livno (MUP K 10) – certificirano za tajne podatke BiH do i uključujući stepen tajnosti „VRLO TAJNO“.
- Nadzorne aktivnosti nad provođenjem organizacionih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka na pojedinačnim lokacijama na terenu, u institucijama koje su uputile zahtjev (instruktivni nadzor):

Službenici Sektora za zaštitu tajnih podataka su u proteklom periodu angažirani u dodatnim aktivnostima vezano za implementiranje oblasti zakonitog presretanja telekomunikacija.

Naime, službenici Sektora u skladu sa „*Administrativnim i sigurnosnim procedurama zakonitog presretanja telekomunikacija*“ usvojenim od strane Zajedničkog upravnog odbora za zakonito presretanje telekomunikacija i načinu izvršavanja aktivnosti (u daljem tekstu: ZUO) od 20.03.2018. godine i „*Instrukciju za preduzimanje radnji u cilju ispunjavanja obaveza iz oblasti zakonitog presretanja telekomunikacija*“ donesenoj od strane ZUO-a, vrše aktivnosti instruktivnog nadzora, obilazaka lokacija i sačinjavanja izvještaja u operaterima u Bosni i Hercegovini koji su u obavezi uspostave sigurnosnog područja.

S tim u vezi, u 2019. godini su izvršeni instruktivni nadzori, obilasci lokacija i certifikacije sigurnosnih područja u sljedećim institucijama, telekom operaterima i internet provajderima:

- Granična policija BiH
- Ministarstvo unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona
- Akt.Online d.o.o. Sarajevo
- AlfaNet d.o.o. Prijedor
- AMB-NET d.o.o. Živinice
- Antenanet d.o.o. Teslić
- Avax Net d.o.o. Lukavac
- Blicnet d.o.o. Banja Luka
- Ćutuk d.o.o. Žepče
- Dasto Semtel d.o.o. Bijeljina
- Dinnet d.o.o. Gračanica
- DSL-Elektronika d.o.o. Gradačac
- ELEKTRON Group d.o.o. Derвента
- Elit M d.o.o. Bijeljina
- ELNET d.o.o. Banja Luka
- Elta-kabel d.o.o. Banja Luka
- Europronet d.o.o. Sarajevo
- Formea d.o.o. Visoko
- GIGAHERC d.o.o. Gradačac
- HKB d.o.o. Sarajevo
- HS d.o.o. Sarajevo
- Impact d.o.o. Tuzla
- Integra inženjering d.o.o. Banja Luka
- ITS d.o.o. Široki Brijeg
- Kamer Commerce d.o.o. Sarajevo
- Katarina d.o.o. Mostar
- KG-1 d.o.o. Goražde

- K-NET d.o.o. Derventa
- JP Komunalno Brčko
- KT Sara d.o.o. Drvar
- KTV E-G-E d.o.o. Doboj-jug
- Logosoft d.o.o. Sarajevo
- M&H Company d.o.o. Sarajevo
- Media-Sky d.o.o. Živinice
- Media-Net BH d.o.o. Sarajevo
- Missnet d.o.o. Bihać
- NEON Solucije d.o.o. Kalesija
- Net-Flet d.o.o. Bugojno
- Netmont d.o.o. Bosanska Dubica
- Navigo SC d.o.o. Banja Luka
- Ortak d.o.o. Šipovo
- SConcept d.o.o. Sanski Most
- Sector technology d.o.o. Brčko
- Softnet d.o.o. Sarajevo
- Stokić d.o.o. Doboj
- Team Consulting d.o.o. Sarajevo
- Teledigital d.o.o. Sarajevo
- Teleklik d.o.o. Banja Luka
- Telemach d.o.o. Sarajevo
- TeleMediaNet d.o.o. Kakanj
- TELESKY d.o.o. Gradačac
- TELINEA d.o.o. Bihać
- TelradNet d.o.o. Bijeljina
- TercTrade Company d.o.o. Prnjavor
- TRIM-COM d.o.o. Žepče
- Triontel d.o.o. Banja Luka
- TXTV d.o.o. Tuzla
- UTIC Sarajevo
- Wirac.Net d.o.o. Gračanica
- ZipZap d.o.o. Zenica

Za svaku instituciju i pojedinačnog operatera su sačinjeni i dostavljeni zapisnici i izvještaji sa ugrađenim mišljenjem, te službenici Sektora vrše kontinuirane dodatne savjetodavne konsultacije sa predstavnicima operatera u cilju ispunjenja neophodnih mjera za uspostavu sigurnosnog područja.

DSO je, po osnovu upućenih zahtjeva, tokom 2019. godine provodio aktivnosti instruktivnog nadzora na pojedinačnim lokacijama na terenu u cilju davanja neophodnih stručnih savjeta i instrukcija po pitanju uspostave potrebnih organizacionih, fizičkih i tehničkih mjera zaštite tajnih podataka te specificiranja potrebne sigurnosno-tehničke opreme za opremanje sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka.

Nadzorne aktivnosti su izvršene na slijedećim lokacijama:

1. Okružni sud Istočno Sarajevo;

O nadzornim aktivnostima (instruktivni nadzor) su upoznate navedene institucije kako bi mogle postupiti po datim stručnim savjetima i instrukcijama DSO-a vezano za opremanje

sigurnosnih područja potrebnom sigurnosno-tehničkom opremom, kao i uspostavom ostalih organizacionih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka.

Prema prikupljenim informacijama u 2019. godini, pored navedenih institucija u kojima su izvršene aktivnosti u svrhu certifikacije sigurnosnih područja, ali koje nisu ispunile sve uslove za certifikaciju, u „završnoj fazi“ su aktivnosti na ispunjenju potrebnog minimuma standarda sa aspekta personalne, dokumentacione i fizičke sigurnosti tajnih podataka u papirnoj formi, tj. aktivnosti na uspostavi potrebnih organizacionih, fizičkih i tehničkih mjera zaštite tajnih podataka pred certifikaciju od DSO-a BiH, u slijedećim institucijama:

1. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine;
2. Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine;
3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine;
4. Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
5. Agencija za policijsku podršku;
6. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja;
7. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo;
8. Ministarstvo unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona i
9. Ministarstvo unutrašnjih poslova Posavskog kantona.

U većini ostalih institucija koje su obuhvaćene dosadašnjim aktivnostima DSO-a, odnosno koje su tretirane ranijim izvještajima o operativnom i tehničkom nadzoru, uglavnom su u toku aktivnosti na nabavci i ugradnji potrebne sigurnosno-tehničke opreme za opremanje sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka, odnosno te institucije su u fazi ispunjenja naloženih mjera i aktivnosti iz ranijih izvještaja DSO koji su im dostavljeni.

DSO očekuje da će i u narednom periodu biti upućen određen broj zahtjeva za akreditaciju i certifikaciju sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka sa aspekta personalne, dokumentacione i fizičke sigurnosti tajnih podataka.

Kako ne bi došlo do „zastoja u rukovanju tajnim podacima“, tj. do obustavljanja slanja i prijema tajnih podataka od strane certificiranih institucija i agencija, nadzorne aktivnosti, ali i situacija na terenu, ukazuju na to da je u narednom periodu potrebno, u skladu sa strateškim planom Državnog sigurnosnog organa BiH, staviti akcenat na pravosudne institucije (sudovi i tužilaštva na svim nivoima državne organizacije Bosne i Hercegovine) u smislu razvoja sistema sigurnosnih područja za zaštitu tajnih podataka, ali i razvoja sveukupnog sistema zaštite tajnih podataka u tim institucijama, obzirom da DSO nema informacija o tome da su one do sada preduzimale navedene aktivnosti u okviru implementacije propisa iz oblasti zaštite tajnih podataka (osim Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Suda Bosne i Hercegovine i Tužilaštva Bosne i Hercegovine).

U narednom periodu DSO će insistirati na daljem razvoju sistema sigurnosnih područja unutar certificiranih institucija – terenski uredi, odnosno niže organizacione jedinice na terenu (što je zadatak sigurnosnih službenika i rukovodstva tih institucija), kako bi se u potpunosti na terenu moglo rukovati sa tajnim podacima, tj. kako bi se na terenu ostvarila puna operacionalizacija mjera i postupaka rukovanja tajnim podacima u skladu sa propisima iz ove oblasti.

Nadzorne aktivnosti ukazuju na sve veću potrebu uspostavljanja sistema rukovanja tajnim podacima u elektronskom obliku, kao i na certifikaciji sistema za elektronsku razmjenu tajnih podataka. Ovo je pogotovo bitno u okviru policijskih agencija i pravosudnih institucija kako ne bi došlo do zastoja u funkcionisanju ovih institucija u smislu rukovanja tajnim

podacima nakon certificiranja sigurnosnih i administrativnih područja za zaštitu tajnih podataka, odnosno kako bi se aktivnosti obrade i razmjene tajnih podataka odvijale na zakonit način. Prikupljena saznanja na osnovu zaprimljenih informacija ali i izvršenih nadzornih aktivnosti na terenu ukazuju da određeni broj institucija koje su certificirane od DSO-a ne posjeduje odobrenja od strane Državnog organa za informatičku sigurnost (Odsjek za informatičku sigurnost DSO-a), tj. da nisu upućeni zahtjevi Državnom organu za informatičku sigurnost za odobrenje (certificiranje) opreme namijenjene za obradu tajnih podataka u sigurnosnim i administrativnim područjima (ovo se pogotovo odnosi na obradu tajnih podataka „većih“ stepena tajnosti, tj. stepena tajnosti „POVJERLJIVO“ i viših stepena tajnosti, ali i na obradu tajnih podataka stepena tajnosti „INTERNO“).

U tom smislu potrebno bi bilo u narednom periodu sačiniti pregled certificiranih institucija sa aspekta informatičke sigurnosti i o tome upoznati sva nadležna tijela i institucije u Bosni i Hercegovini (odnosi se na odobrenje prilagođenosti računarskih jedinica, štampača/printer, fotokopirnih aparata i druge elektronske i elektroničke opreme, za obradu tajnih podataka i njihovo štampanje, odnosno kopiranje, umnožavanje i sl., u sigurnosnim i administrativnim područjima pomenutih institucija). Ovo je neophodno iz razloga što su u većini institucija certificirana sigurnosna i administrativna područja za prijem i čuvanje tajnih podataka sa aspekta personalne, dokumentacione i fizičke sigurnosti tajnih podataka, ali je upitna obrada tih podataka u tim sigurnosnim i administrativnim područjima, odnosno u tim institucijama. Naime, bez obzira što se radi o tajnim podacima u papirnoj formi, u većini slučajeva u praksi je potrebno, osim čitanja, takve tajne podatke i elektronski obraditi i proslijediti drugim institucijama, organizacijama i sl..

II – NADZOR NAD KRIPTOZAŠTITOM TAJNIH PODATAKA (INFORMATIČKA SIGURNOST – INFOSEC)

U toku 2019. godine izvršeni su instruktivni nadzori i akreditacija IKT sistema za obradu, pohranu i prenos tajnih podataka u elektronskom obliku u sljedećim institucijama.

Izvršena je akreditacija IKT sistema za obradu tajnih podataka u Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona 10 Livno. Odobrenje je dato za elektronsku obradu tajnih podataka stepena tajnosti INTERNO.

Izvršeno je TEMPEST zoniranje prostorije predviđene za uspostavu sigurnosnog područja za smještaj IKT sistema u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Takođe u ovoj instituciji je obavljen instruktivni nadzor i uručen je akreditacijski protokol sa mjerama koje trebaju da budu ispunjene na IKT sistemu koji će se koristiti za elektronsku obradu tajnih podataka. Do trenutka izrade ovog izvještaja nije primljen zahtjev za akreditaciju navedenog IKT sistema u pomenutoj instituciji.

Obavljen je instruktivni nadzor i akreditacija IKT sistema za obradu tajnih podataka u Graničnoj policiji (Kontrolna tačka). Odobrenje je dato za elektronsku obradu tajnih podataka stepena tajnosti POVJERLJIVO.

